

UCHWAŁA NR XXIV/233/2012
RADY MIEJSKIEJ W SULEJOWIE
z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulejów na lata 2012 – 2014

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887, Nr 288, poz. 1690; z 2012 r. Nr 98, poz. 579) Rada Miejska w Sulejowie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulejów na lata 2012 - 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sulejowa.

§ 3. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

**NIE BUDZI ZASTRZEŻEŃ
POD WZGLĘDEM
FORMALNO - PRAWNYM**

RADCA PRAWNY
mgr Piotr Organka

PRZEWODNICZĄCY RADY

dr inż. Przemysław Majchrowski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SULEJÓW NA LATA 2012 – 2014

Rozdział 1. Wprowadzenie

Program Wspierania Rodzin w Gminie Sulejów na lata 2012 - 2014 zwany dalej programem opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

W myśl w/w ustawy rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne, niepełne i mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy Sulejów jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie. Podstawowym zadaniem MOPS jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności opiekuńczo - wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Rozdział 2 Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Sulejów

Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Gminę Sulejów według stanu na dzień 31.12.2011r. zamieszkiwało 16.071 mieszkańców.

W poniższych tabelach przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Sulejowie. Porównując dane w latach 2011, 2010 i 2009 widać, że mniej mieszkańców korzysta ze wsparcia MOPS, ale jest to spowodowane raczej nie poprawą sytuacji bytowej lecz nie podwyższaniem przez 6 lat kryteriów dochodowych w pomocy społecznej.

Liczba osób i rodzin korzystających z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejowie.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2009	501	1502
2010	507	1491
2011	451	1302

Struktura rodzin korzystających z pomocy MOPS w Sulejowie w latach 2009-2011

Rok	Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzeniu gospod. domowego	Małżeństwa z 1 dzieckiem	Małżeństwa z 2 dzieci	Małżeństwa wielodzietne	Rodzice samotnie wychowujący dzieci
2009	162	77	102	83	80
2010	179	80	95	78	87
2011	140	61	80	85	66

Głównym powodem przyznania pomocy w 2011 r. było ubóstwo. Problem ubóstwa jest od 2009 roku głównym problemem mieszkańców Gminy Sulejów, w dalszej kolejności bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność i alkoholizm. Liczba rodzin korzystających z pomocy ze wszystkich powodów udzielania pomocy nieznacznie spada ale raczej nie z powodu poprawy sytuacji mieszkańców Gminy Sulejów lecz z powodu zamrożenia od 6 lat kryteriów dochodowych. Kryteria te uległy zmianie w październiku 2012 roku.

Główne powody ubiegania się o pomoc społeczną przedstawia poniższa tabela.

Powód ubiegania się o pomoc	2009 rok	2010 rok	2011 rok
ubóstwo	379	389	351
bezrobocie	267	284	258
niepełnosprawność	201	199	180
długotrwała choroba	245	246	238
bezradność	162	179	140
alkoholizm	44	33	36

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych. Są to rodziny borykające się z wieloma problemami, tj. bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, ubóstwo, alkoholizm, przemoc.

Rozdział 3. Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulejów na lata 2012 – 2014 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach.
2.	Biuro Obsługi Jednostek Oświatowych	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie psychologiczne, specjalistyczne poradnictwo, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4.	Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy.
5.	Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Sulejów	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu Gminy Sulejów	Działalność edukacyjno -wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci.
7.	Miejski Ośrodek Kultury	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i czasu wolnego dla uczestników świetlic.

Rozdział 4. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Sulejowie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim,
- Organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 5. Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w gminie Sulejów na lata 2012 – 2014 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumencie strategicznym jakim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sulejów.

Rozdział 6. Cele Programu

Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;

Rozdział 7. Zadania programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2014 w Gminie Sulejów został przedstawiony w formie poniższych tabel.

1. Cel szczegółowy I: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
1. Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	MOPS, GKRPA, Szkoły,	2012-2014
2. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.	MOPS	2012-2014
3. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów i konsultacji oraz udostępnienie literatury fachowej.	MOPS	2012-2014

2. Cel szczegółowy II: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
1. Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	MOPS	2012-2014
2. Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli.	MOPS, BOJO, Przedszkola samorządowe,	2012-2014
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	MOPS, ,Szkoly,	2012-2014
4. Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	MOPS, BOJO, Szkoły	2012-2014
5. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	BOJO	2012-2014
6. Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin.	MOPS, MOK, Kuratorium Oświaty	2012-2014
7. Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	MOPS, GKRPA	2012-2014
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	MOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2012-2014

3. Cel szczegółowy III: Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m. in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	MOPS PCPR	2012-2014
2. Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.	MOPS, GKRPA, Szkoły	2012-2014
3. Działania korekcyjno -edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie.	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, organizacje pozarządowe	2012-2014
4. Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, koordynatorem R.P.Z. placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym wymagającym interwencji.	Wszystkie podmioty	2012-2014
5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii.	MOPS	2012-2014
6. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę.	MOPS, MOK, szkoły	2012-2014

Rozdział 8. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 9. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział 10. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejowie na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- 2) środki zewnętrzne.

Rozdział 11. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie w celu oceniania czy Program osiąga założone cele.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Wskaźniki osiągnięcia celu I:

- 1) ilość przeprowadzonych działań;
- 2) liczba rodzin objętych działaniami;
- 3) liczba osób objętych projektem;
- 4) liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe;
- 5) liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi.

Wskaźniki osiągnięcia celu II:

- 1) liczba rodzin którym przyznano pomoc finansową;
- 2) liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli;

- 3) liczba dzieci korzystających z rządowego programu «Pomoc państwa w zakresie dożywiania»;
- 4) liczba dzieci korzystających z rządowego programu pomocy uczniom w 2012r. - «Wyprawka Szkolna ».
- 5) liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym;
- 6) liczba udzielonych zasiłków szkolnych;
- 7) liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty;
- 8) liczba dzieci biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym z rodzin dotkniętym problemem alkoholizmu.

Wskaźniki osiągnięcia celu III:

- 1) liczba rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi objętymi pracą socjalną;
- 2) liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa;
- 3) liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy;
- 4) liczba placówek wsparcia dziennego na terenie gminy;
- 5) liczba grup wsparcia działających na terenie gminy;
- 6) liczba rodzin biologicznych objętych interwencją Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 7) liczba rodzin biologicznych objętych pomocą w ramach porozumienia zawartego z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Rozdział 12.

Sposób kontroli i realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz przedstawia Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.